GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 45. Poniedziałek 24. Lutego 1851. Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. Hyszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Egypt. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiédeń, 18. lutego. Dnia 19. lutego 1851 wyjdzie w c. k. nadwornéj i rządowéj drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany X. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa z roku 1851, a to tak w niemieckim języku osobno, jakoteż we wszystkich *dziewięciu* podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 35. Cesarskie rozporządzenie z 25. stycznia 1851, którém nakazano zaprzysiężenie korpusu furwezów na artykuły wojenne.

Nr. 36. Rozporządzenie ministra wyznań religijnych i nauk publicznych z 26. stycznia 1851, o trwałości jesiennych wakacyi gymnazyów w końcu szkolnego roku 1851.

Nr. 37. Cyrkularne rozporządzenie ministerstwa wojny z 8go lutego 1851, którém się cesarski patent z 28. czerwca 1851 o dodaniu klauzuli wykonania, tudzież rozporządzenie ministeryów sprawiedliwości, finansów, wyznań religijnych i nauk publicznych z dnia 8. listopada 1850, o pobieraniu i porachunku prawnych i dobrowolnych składek do funduszu szkół normalnych także sądom wojskowym z niektóremi odmianami do zastósowania ogłaszają.

Nr. 38. Dekret ministerstwa wojny z dnia 8. lutego 1851, którym się bliższe przepisy o zaprzysiężeniu korpusu furwezów publikują.

Nr. 39. Rozporządzenie cesarskie z 10. lutego 1851, którém się daje objaśnienie §. 408. karnéj procedury z 17. stycznia 1850 o zastósowaniu przysięgi detaksacyi dla wynalezienia indemnizacyi temu, który karną czynnością jest uszkodzony.

W poniedziałek dnia 17go lutego 1851 wydano i rozesłano we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach CXIII. zeszyt powszechnego rządowego dziennika z r. 1850, który 22. sierpnia 1850 wyszedł tymczasowie tylko w języku niemieckim, i zawiéra numera 330, 331 i 332, następnie polsko-niemieckie podwójne wydanie CLVI. i III. zeszytu powszechnego rządowego dziennika z roku 1850.

Lwów, 14. lutego. Dla utworzenia trywialnéj szkoły w Jeziernie, obwodu Złoczowskiego, zapewniono następujące składki:

Od gminy Jezierna rocznie gotowizną 133 złr. 20 kr. m. k.; od tamtejszego c. k. pocztmistrza p. Ignacego Strzelbickiego rocznie 1 złr.; od tamtejszego plebana obrz. łac. ks. Ignacego Nerbuth przez czas jego pobytu rocznie 5 złr.; od tamtejszego ferlegra tabaki p. Aleksego Sielińskiego przez czas pobytu jego w Jeziernie rocznie 1 złr. — razem 140 złr 20 kr. m. k.

Dla pomieszczenia szkoły, dopóki dóm szkolny wybudowany nie będzie, najęty będzie dóm tymczasowy, sprzęty szkolne są gotowe w szkole parafialnéj, które gmina sprawiła. Do wybudowania domu szkolnego, na co grunt o 400 sązn. kwadr. już wyznaczony, zobowiązała się gmina materyał prawnie zabezpieczony, własnémi podwodami przystawić, potrzebnych robót dostarczyć i rzemieślników także opłacić.

Wydawszy potrzebne rozporządzenia do otworzenia téj szkoły, podaje c. k. rząd krajowy to powszechnie użyteczne dążenie do oświecania ludu do publicznéj wiadomości.

Lwów, 15. lutego. Na wezwanie umieszczone w gazecie Lwowskiéj z dnia 6. grudnia 1850 pod l. 60670, dostarczyły następujące gminy obwodu Tarnopolskiego dla żołnierzy c. k. austryackich w szpitalach wojskowych leżących, mianowicie:

a)	gmina Baworów z Zasławiem	12	funt. skubanek,
b)	„ Stary Skałat	22	„ „
c)	„ Połupanówka	25	„ „
d)	„ Molczanówka	10	„ „
e)	„ Nowosiółka	25	„ „
f)	„ Kamionki	34	„ „
g)	kilka gmin w Strusowie	55	„ „
	razem	183	funt. skubanek i

h) gmina Rosochowaciec 29 funt. szmat płóciennych. —

Rząd krajowy podając ten czyn patryotyczny do publicznéj wiadomości, wynurza razem pomienionym gminom najżywszą podziękę.

Sprawy krajowe.

Lwów, 22. lutego. Dzisiaj zrana opuścił stolicę naszą Jego Excelencyę dotychczasowy komendant armii pan Feldzeugmeister hr. *Khevenhüller-Metsch*, powołany do Wiédnia jako prezydent najwyższego wojskowego trybunału sądowego. Tylko przez kilka miesięcy cieszył się kraj obecnością tego wysokiego męża stanu, a jednak błogie działanie Jego utkwi na zawsze w pamięci mieszkańców całego kraju. Bystry, przenikliwy i praktyczny rozum, szybkie i należyte pojęcie stosunków państwa i kraju naszego, surowe i nad wszelkie względy wyższe a oraz ludzkie i sprawiedliwe przestrzeganie ustaw, prawa otwartość ku każdemu, odznaczały Go jako męża stanu, świadcząca w cichości dobroczynność ku ubogim i potrzebnym, jako człowieka prywatnego. C. k. załoga wojskowa stolicy wyprawiła wczoraj wieczór temu wielce zasłużonemu mężowi uroczysty pochód z faklami, podczas którego cyfry nazwiska Jego zalśniły w świetnym ogniu brylantowym, a wyśmienita banda pułku Culoz wykonała kilka bardzo pięknych utworów muzykalnych. Hucznym trzykrotnym okrzykiem: „Niech żyje" pożegnały zgromadzone tłumy mieszkańców Jego Excelencyę. Oby najlepsze życzenia nasze towarzyszyły Mu w dalszéj drodze Jego.

(Biblioteka sławiańska. — Bal sławiański.)

Wiédeń, 18. lutego. Wspomnione niedawno w piśmie naszém dzieło: „Biblioteka sławiańska" napisane przez tutejszego uczonego sławianina dra Miklosic, wyszło temi dniami z pod prasy. Oryginalna autobiografia *Kopitara* służy za wstęp do tego dzieła, po którym następują interesujące objaśnienia pisarza tego do ewangelii w Rheims znajdującej się, dodatek do historyi rosyjskiéj Fiedlera, dwa artykuły Vuka Stefanowicza Karadzica i artykuł Dunacica o filologii serbskiéj, polski szkic Słotwińskiego, zbiór kilku do klasztorów na wyspie Athos odnoszących się dokumentów i t. p. Po dalszych zeszytach można również spodziewać się interesujących artykułów.

— Wczoraj odbył się w salach Sofienbadu zwyczajny co roku bal sławiański. Bardzo liczne towarzystwo i większa część przebywających tu honoracyorów sławiańskich byli obecni na nim. Nawet kilku ministrów i członków jeneralicyi zaszczycili go obecnością swoją. *(Lit. kor. austr.)*

(Kurs wiédeński 21. lutego 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — $96\frac{7}{8}$; $4\frac{1}{2}$% — $85\frac{3}{16}$; 4% — —. 4% z r. 1850 — 89. Losy z r. 1834 — —.; z r. 1839 — $299\frac{3}{8}$. Wiédeńskie miejsko bankowe $2\frac{1}{2}$% — —. Akcye bankowe 1271. Akcye kolei północ. $1302\frac{1}{2}$. Glognickiej kolei żelaznéj —. Odenburgskie 132. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 544. Loyd 625.

Hyszpania.

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 12. lutego. W izbie odbyła się interpelacya względem rozwiązania ostatniego gabinetu i przywiodła do bardzo burzliwéj debaty. Murillo oświadczył, że ministeryum ma zamiar, w razie gdyby w téj kwestyi pozostało w mniejszości, albo podać się do dymisyi, albo rozwiązać kortezy.

(Wiadomości bieżące z Madrytu.)

Madryt, 10. lutego. Obiega pogłoska, że ministeryum zamyśla rozwiązać izby, jeżeliby nieprzyjęły zaproponowanych przezeń ustaw. — Jenerał Manuel de la Concha mianowany jest wiceprezydentem senatu w miejsce zmarłego księcia Anglona. — Otworzenie kolei żelaznéj z Madrytu do Aranjuez odbyło się wczoraj szczęśliwie z zwyczajnémi uroczystościami. — Królowa hyszpańska udała się extrapociągiem do Aranjuez.

Anglia.

(Debaty w izbie niższéj z dnia 12. lutego.)

Londyn, 12. lutego. *W izbie niższéj* wniósł pan d'Israeli mocyę, „że powinnością rządu jest zaradzić przykremu uciskowi rolników i właścicieli dóbr, który nawet w mowie od tronu jest uznany." Dotychczas przedstawiano ten stan zawsze jako przemijający, a rzeczywistość okazuje, że jest nieustający. Mowca nie zamierza proponować cofnięcia ustaw przywozowych, ale jeżliby się błędnemi i zawodnemi okazały wszystkie warunki i obliczenia, na których te ustawy spoczywają, i jeżliby wśród powszechnéj pomyślności tak wielki niedostatek miała cierpieć liczna i ważna klasa ludzi, tedy do parlamentu należy już ze względu samego miłosierdzia wziąć tę kwestyę pod rozpoznanie i uczynić pod tym względem stósowne kroki. Nie zarzucajmy dzierzawcom, że są niezręczni i niedbali, i nie mówmy, że tu chodzi tylko o zniszczenie renty, a przeto, że to jest sprawą samych właścicieli dóbr, wszystko to są tylko ekonomiczne, mylne wnioski wynalezione jedynie do podburzenia różnych klas rolników

przeciw sobie. Nie myślę ja, rzekł mowca, powszechnéj pomyślności zaprzeczać, ani też powstawać na nowy system handlowy, lecz chcę tylko do tego systemu zastósować położenie rolników. Jeżliby znowu miały być zaprowadzone cła ochronne, musiałoby to nastąpić przez silną opinię publiczną poza obrębem téj izby.... Jakiż jest powód, że rolnik na ziemi angielskiéj naprzeciw zagranicy obstać nie może? — *Jestto wysokość ciężącego na nim podatku*, owoc dawnego, sztucznie podniesionego stanu agrykultury angielskiéj." — Cała masa podatków rozpada się na 3 części: Cła przywozowe, podatki wewnętrzne i daniny miejscowe. Prawie połowa tych pierwszych bywa przezto uzbierana, że rolnikom téj ziemi niewolno jest uprawiać pewnych gatunków zboża dla tego, że na nich osobne daniny ciężą; $^2/_3$ wewnętrznych podatków bywają uzbierane przez ogromny podatek, jaki na zbiory angielskich rolników jest nałożony; nakoniec, z 12 milionów funtów sztr. kontrybucyi lokalnéj znowu 7 uzbiéra się od tych, a to wszystko od bardzo małéj klasy. Wszystkie te uwagi wyłuszczył pan D'Israeli bardzo obszérnie i zastanawiał się najszczególniéj nad swoją na ostatniéj sesyi wniesioną propozycyą ulżenia ciężarom, nad kwestyą, która odtąd znaczne zrobiła postępy. Wszystko to dowodzi dostatecznie, że rolnik angielski jest za nadto obciążony. Zarzucają, że rolnik doznaje niektórych korzyści, ale te są częścią zbyt małe, częścią tylko urojone; a w obec tych wszystkich stawia taksę krajową. Nakoniec zapomocą tego ogromnego środka, podatku gruntowego i dochodowego, utrzymuje się teraźniejszy system finansów, a dochód okazuje, że się z tego najmniéj połowa od właścicieli dóbr i rolników pobiéra — od właścicieli, których renty są uszczuplone, i od rolników, którzy bez pożytku pracują. Wszystko, czego ta klasa żąda, jest sprawiedliwém; konkurencya niezastrasza jéj, tylko nie trzeba ją tamować. — *Kanclerz skarbu* oświadczył stanowczo, że ten przedmiot z całą spokojnością roztrząsać będzie, ale pan D'Israeli wcale nie jasno się wyraził, i nie żądał od izby żadnego zdania o pewnym punkcie, lecz w gmatwaninie (*hotch-potch*) swéj mowy przerzucał wszystkie przedmioty, jakiemi się izba od lat pięciu zajmuje. On, kanclerz, nie zaprzeczał nigdy trudności, z jakiemi i rolnictwo i rękodzieła bez ochronnego cła będą mieć do walczenia, aż pokąd nieznajdą dobrego, stałego gruntu; jednakże nadzieje obrońców wolnego handlu niebyły bardziéj przesadzone, jak obawy stronników cła ochronnego. Niemniejszy jest ucisk agrykulturystów we Francyi, pomimo wielkiego ich wywozu zboża do Anglii, i lubo tam żadnego zboża znikąd nieprzywożą. Pan D'Israeli mówił zawsze tylko o właścicielach, nie wspomniawszy o ważnéj klasie czeladzi wiejskiéj, czyli o robotnikach wiejskich, którzy się na teraz w bardzo dobrym stanie znajdują. — Poczém *Sir Charles* przechodził po szczególe różne podatki, które według podania na rolnictwie ciężą, i dowiódł między innemi, że akcyzę od zboża, nie rolnicy, lecz konsumenci opłacają, co pan D'Israeli całkiem nie zauważył. Twierdzenie względem 7 mil. funtów sztr. jest fałszywe, gdyż pan D'Israeli zmieszał razem wiejskich i innych właścicieli gruntów. Następnie jeżeliby zniesiono daninę od tabaki i tytoniu, akcyzę od słodu, chmielu i napojów spirytusowych, pyta czemby pokryto ten niedobór? Od roku 1841 wzrósł dochód o 4,726,000 funt. szter.; zniesione taksy wynoszą 10,763,000 funtów szter., z których, po odtrąceniu taks nowo zaprowadzonych, pozostało zawsze jeszcze 5 milionów. Potém odczytał mowca wykazy o handlu zagranicznym, które okazały, że się wywóz w bezprzykładny sposób podniósł, i pytał czy można nazwać błędnem ustawodawstwo, które taki skutek sprawiło. Każda gałęź przemysłowa ucierpiała przemijająco przez stratę ochrony, nietylko samo rolnictwo było przedtem ochronione, lecz także inne gałęzie i podniosły się już więcéj niż kiedykolwiek; nakład kapitału i lepsze gospodarstwo sprawi to samo w tych gałęziach. Dla tego domaga się, aby odrzucono ten wniosek. — Hodgson, Berkeley, Sandars mówili za projektem. — Dyskusyę odroczono.

Francya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 17. lutego, 8. godz. wieczór. W biurach odbywa się dyskusya nad ustawą o gminach; w środę ma być mianowana komisya dla téj sprawy. Słychać, że bank odmawia kantorowi dyskontów zaliczkę dwóch milionów franków na papiéry kolei żelaznéj. Wiadomość, jakoby d. 24. lutego miała się odbyć wielka rewya, jest bezzasadną.

(Posiedzenie izby prawodawczéj dnia 15. lutego.)

Paryż, 15. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu narodowego zgromadzenia toczono drugą naradę nad nową ustawą o hypotece, jednakże narada ta nie zawierała nic ważnego. — Na wniosek przewodniczącego *Leona Faucher* postanowiło zgromadzenie, dla dyskusyi nad ustawą komunalną w wydziałach, dnia 17, 18 i 19 nieodbywać żadnego posiedzenia. Wydział mianowany dla zdania sprawy z wniosku pana Desmars, który żąda, by ogłosić ustawą, że istnąca ustawa wyborowa ważną jest także dla wyboru prezydenta, postanowił nie zalecać go narodowemu zgromadzeniu do dyskusyi, *gdyż się to samo przez się rozumie*. W końcu posiedzenia ujrzano na trybunie prezydenta Dupin, który jako jurysta i prosty reprezentant ludu powstawał na pewien artykuł wydziału o ustawie hypotekarnéj. Dobitna ta zaczepka wywołała bardzo drażliwą odpowiedź pana Valette, profesora przy paryskiéj szkole jurystów.

(Wiadomości bieżące z Paryża z 15. lutego.)

Paryż, 15. lutego. Wiadomo panu, pisze korespondent *Bresl. Ztg.*, że niektórzy stronnicy pałacu Elysée, wbrew oświadczeniu prezydenta chcieli subskrybcyę przywieść do skutku, a to dla kupienia prezydentowi la domaine Malmaison. Dziennik *Le Pays* zbierał podpisy. Dzisiaj czytamy w tym samym dzienniku następujący list od szefa prezydyalnego gabinetu:

„Mości Redaktorze en chef! W biurze Swego szacownego dziennika otworzyłeś subskrybcyę, pomimo oświadczenia prezydenta, że żadnéj nie chce przyjąć. Oświadczenie to nie mogło do żadnéj wątpliwości dać powodu. Jestto ofiara bez wszelkiego zastrzeżenia dla spokojności kraju. A więc pod jakąkolwiek formą zbierane są fundusze, i jakiekolwiek będą mieć przeznaczenie, prezydent na żaden sposób ich nie przyjmie. Polecił mi powtórzyć to Panu wyraźnie, i oświadczając swą podziękę tym wszystkim, których wytrwałość i sympatya łączy się z osobistem przywiązaniem WPana, prosi Cię, Mości Redaktorze, abyś tego nowego projektu subskrybcyi nadal zaniechał. — Paryż, 14. lutego 1851. Chef gabinetu, Mocquard."

— *Le Pays* nie czyni nad tym listem żadnéj uwagi, tylko od dzisiejszego dnia przestał już zawiadamiać publiczność o subsprypcyi.

— Polityka jest w téj chwili spokojna. Narodowe zgromadzenie postanowiło dziś, w piérwszych dniach przyszłego tygodnia nieodbywać żadnego posiedzenia dla rozpoznawania w wydziałach ustawy departamentalnéj i komunalnéj. Podczas dyskusyi nad tą ustawą będzie piérwsza walka stoczona. Lewa strona, która się spodziewała mieć za sobą całą partyę legitymistyczną, zaczyna już mniéj na nią liczyć, gdyż umiarkowani legitymiści czują jakiś skrupuł, i chcą zbliżyć się do innych odcieni partyi konserwatywnéj. W takim razie powstałoby w partyi legitymistycznéj znaczne rozdwojenie, gdyż egzaltowani téj partyi nastają na to razem z górą, aby mianowania burmistrzów nie pozostawić władzy wykonawczéj.

— W téj chwili mówią powszechnie o amnestyi. Góra wniosła odnośną do tego propozycyę, a prezydent zamyśla również ze swojéj strony przy sposobności 24. lutego wydać częściową amnestyę. Jednak nie słychać jeszcze nic pewnego w téj mierze.

— Według doniesień dzienników ministeryalnych, sądowa indagacya spisku lyońskiego, miała naprowadzić na trop széroko rozgałęzionego sprzysiężenia, którego zamiarem było wywołać nową rewolucyę w Neapolu i Rzymie, choćby się nawet aż do zamachu na papieża i króla Ferdynanda posunąć miano. W skutek tego odkrycia przedsięwzięto nowe aresztacye. Być może, że te wiadomości zawiérają w sobie cokolwiek prawdy; atoli absolutystyczne dzienniki włoskie, z których są czerpane te pogłoski, są zawsze skore do odkrywania spisków, a przeto doniesienia ich należy z wielką przezornością przyjmować.

Listowne doniesienia z Paryża w dzienniku wiedeńskim *Reichszeitung* wzmiankowały już kilkakrotnie o tem, że stosunki szwajcarskie mogą się stać wkrótce przedmiotem obrad pomiędzy związkiem niemieckim i Francyą; otóż odnośnie do tego przytaczamy następujący artykuł z dziennika *Cor. gen.*

„Dość długo już ociągają się Prusy i Austrya z wykonaniem swych planów przeciw Szwajcaryi. Lecz chwila ta podobno już niedaleka, w któréj groźby ich wykonane być mają. Jest w projekcie wystawienie armii obserwacyjnéj na granicy Szwajcaryi dla odebrania Neuenburga i wydalenia obcych wychodźców z Szwajcaryi. Francya nieotrzymała jeszcze dotąd urzędowego doniesienia o przyjęciu tego projektu, lecz posłowie Austryi i Prus naradzali się już kilka razy w tym względzie z dawnym ministrem spraw zewnętrznych, panem Lahitte. Zapewniają, że gabinet elyzejski skłonny jest popierać pretensye Prus do Neuenburga, lecz pod warunkiem tylko, aby wszystkie rządy, które miały udział w traktatach wiedeńskich, do uczestnictwa w układach wezwane zostały."

— Prefekt policyi wyséła osobną straż bezpieczeństwa do Londynu dla czuwania nad wystawionemi artykułami industryi francuskiéj w pałacu krzyształowym. Ten środek przezorności godzien naśladowania, gdyż ze strony władz angielskich pałac ten tylko zewnątrz ma być strzeżony, gdy tymczasem wewnątrz bezpieczeństwo własności żadną odpowiedzialnością zagwarantowane nie będzie.

(Wiadomości bieżące z Paryża z d. 16. lutego.)

Paryż, 16. lutego. Pogoda i przyjemne powietrze przy dzisiejszéj niedzieli rozwiały wszelkie obawy polityczne. Paryżanie szukają uciech i zabawy, a nawet sala zgromadzenia narodowego stoi pustką. Dzisiaj nie układają listy ministeryalnéj, nie kombinują szans propozycyi dep. Creton, kwestyi względem amnestyi, słowem wszystko spoczęło. Spoczynek ten niebędzie jednak długi; wktótce rozpocznie się znowu uparta walka.

— Upadła już zupełnie nadzieja przywrócenia zgody między różnémi frakcyami większości. Ludzie stanu, którzy przyjęli byli na siebie niewdzięczny obowiązek jednania, odstąpili już jak się zdaje od swego zamiaru. Dawna większość połączy się zapewne jeszcze w niektórych wotach, lecz tylko wtenczas, kiedy chodzić jéj będzie o odparcie excentrycznych propozycyi Montaniardów. Lecz w obecnéj chwili trwała zgoda między większością jest niepodobna. Jestto fakt oczywisty, że większość ostatnich dwóch lat — nazywana zwykle większością za porządkiem — rozchwiała się stanowczo, i już się nie ukonstytuuje na powrót w gronie teraźniejszego zgromadzenia.

— Poseł *austryacki* zakomunikował wczoraj ministrowi spraw zewnętrznych notę swojego rządu, tyczącą się ostatnich uchwał *konferencyi drezdeńskich*. Książę *Schwarzenberg* wyjaśnia w niéj powody, dla jakich rząd cesarski obstaje przy zachowywanych ostatniemi czasy swoich tendencyach.

— Wielkie wrażenie sprawiła tu mowa sardyńskiego prezydenta ministrów, margrabi d'Azeglio, którą miał w sardyńskiéj izbie

deputowanych przed rozpoczęciem debaty nad budżetem. Skutek mowy téj zarazem liberalnéj i umiarkowanéj miał być nadzwyczajny. *(Br. Ztg.)*

— Reformy w ekonomii pałacu Elysée zaczęły się już na prawdę. Sprzedaż pięknych, niedawno z Anglii sprowadzonych koni była już przedtem zapowiedziana. Niejaka część sług i urzędników pałacu Elysée otrzymała wczoraj zawiadomienie, że płaca ich zmniejszona będzie.

— Minister spraw wewnętrznych wydał następujący okólnik do prefektów: „Dzień 24. lutego zamieniła ustawa w święto. Przywodzę Panu w téj mierze w pamięć instrukcye z 1849 i 1850 roku. — Chciéj się porozumieć z kościelnemi i wojskowemi władzami o tę uroczystość, która podobnie jak w zeszłych latach, tylko z mszy żałobnéj i *Tedeum* składać się będzie. Armia będzie przytem przez deputacye zastąpiona. Pan będziesz się osobiście wraz z innymi publicznymi urzędnikami na téj uroczystości znajdować. Życzyćby należało, aby i tę rocznicę czynami dobrodziejstwa obchodzono. — Chciéj przyjąć itd.“

Szwajcarya.

(Dokumenta o wypadkach w Interlaken.)

Berna, 10. lutego. *Berner Zeitung* ogłosiła tak zwane „dokumenta“, o wypadkah w Interlaken, które podpisami rad komunalnych są zaopatrzone. Wyrażono w nich, że buletyny rządowe w wielorakim względzie nie są prawdziwe, i główną winę przypisano samowolności oficyalistów rządowych. Radykalna sekcya stowarzyszenia ludu Konolfingen rozpisała zgromadzenie. I z partyi konserwatystów przybyło przeszło 200, najprzód dla zobaczenia, coby tamci zamyślali, a powtóre, dla utworzenia istotnie towarzystwa ludu, jeżeliby tamci reprezentanci towarzystwa ludu niechcieli ich przyjąć do swego towarzystwa. Zapytano ich więc, czy pozwalają na przyjęcie. Ale że radykaliści byli w znacznéj mniejszości, przeto oświadczyli, że nie są w dostatecznéj liczbie dla dania odpowiedzi, poczem konserwatyści ukonstytuowali się i ogłosili, że zamiarem ich towarzystwa jest występować naprzeciw wichrzeniom radykalistów i czuwać nad utrzymaniem spokojności ustawy i porządku. Przytém wydali do rządu adres z oświadczeniem przywiązania.

(Plan założenia instytutu robienia zégarów.)

Lausanne, 12. lutego. Zamyślają tu zaprowadzić zakład robienia zegarów; 48 zegarmistrów z La-Chaux-de-Fonds, powiększéj części rodem z Wadland, zawiązali w tym celu towarzystwo i starają się za pomocą akcyi uzbierać kapitał 75,000 franków szwajcarskich.

Bazyleja, 12. lutego. Rada federacyjna wyraża w liście z 5. lutego b. r. do niemieckich kantonów pogranicznych niezawodną nadzieję, że dopokąd nieupłynie lat pięć, nie pozwolą osiedlić się w Szwajcaryi żadnemu politycznemu emigrantowi niemieckiemu, a najmniéj Badeńczykowi, choćby w jakim innym kantonie prawo obywatelstwa otrzymał. *(Basl. Ztg.)*

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Turyn, 16. lutego. Wczoraj przyjmował król tureckiego posła pana Mussurus. — Izba deputowanych postanowiła wziąć pod rozpoznanie wniosek pana Borellas tyczący się zniesienia duchownego stowarzyszenia Pawła i użycia dóbr jego na cele dobroczynne. Debata trwała dość długo; mnóstwo deputowanych przemawiało i za wnioskiem i przeciw wnioskowi, aż wreszcie ministeryum oświadczyło się przeciw rozwiązaniu towarzystwa na tak długo, dopokąd antikonstytucyjne dążności jego dowiedzione niezostaną.

Rzym, 12. lutego. Demokraci rzymscy uczcili na dniu 9. b. m. pamięć republiki Mazziniego ogniem bengalskim; dwóch z pomiędzy tych wichrzycieli przyaresztowała policya. Słychać, że do prowincyi kościelnych ma wkroczyć znowu 6000 wojska austryackiego. Minister wojny ma zamiar utworzyć sześć nowych batalionów. *(Lit. Kor. Aust.)*

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Medyolan, 14. lutego. Obwieszczono tutaj rozporządzenie Fml. i dawniejszego namiestnika księcia *Schwarzenberg* téj treści, że w miesiącu lutym odpadła już część spraw załatwianych dotychczas przez lomb. wenec. senat, lecz mimo to zamknięty będzie protokół exhibitów niezawodnie z końcem marca, poczem zwierzchność ta zajmie siedzibę swoją w stolicy monarchyi, a wszelkie w téj mierze podania stylizowane być mają na przyszłość do w. ministeryum sprawiedliwości.

Turyn, 13. lutego. Słychać, że z misyą przybyłego tutaj posła tureckiego p. *Mussurus* połączone są niektóre nadzwyczajne i specyalne polecenia. Izba deputowanych przyjęła przedwczoraj budżet ministerstwa handlu 119 głosami przeciw 12. Rozpoczęły się już obrady nad budżetem departamentu spraw zewnętrznych; prezydent ministrów miał długą, umotywowaną mowę, w któréj usiłował usprawiedliwić swoją politykę przeciw zarzutom licznych przeciwników. — Aż do téj chwili nie przytoczyły urzędowe dzienniki nic jeszcze pewnego względem dymisyi ministra *Siccardi*. — Również nie ma jeszcze żadnéj pewności o postanowieniu królewskiem w téj mierze, sądzą jednak iż przygotowują się co do téj sprawy ważne i stanowcze rezultata. — Miglietti przedłożył sprawozdanie swoje tyczące się zniesienia fidei-komisów. Zaczem wchodzi Piemont i na tę stromą drogę, na któréj podrobnieją wielkie posiadłości, zamiast coby wypadało uorganizować pożyteczną tę instytucyę odpowiednio do ducha czasu i do pomnożonych potrzeb komunikacyi. *(Lit. kor. austr.)*

(Wiadomości bieżące z Turynu.)

Z Turynu donoszą, że rocznicę nadania konstytucyi (8. lutego 1848) obchodzono uroczyście we wszystkich miastach i gminach królestwa. Po wielu miastach obdarzała władza miejska ubogie dziewczęta wyprawami. — W Turynie poruczono komisyi pod przewodnictwem hr. Massa-Saluzo wypracowanie projektu ustawy względem teatrów. — Nowy turecki ambasador hr. Mussurus już przybył i doręczył królowi swój list wierzytelny. Dymisya ministra sprawiedliwości Siccardi niejest potąd jeszcze urzędownie potwierdzona. *(Austr.)*

Niemce.

(Wiadomości bieżące z Drezdna)

Drezdno, 17go lutego. Wczoraj odbyła się dłuższa konferencya między *pruskim i austryackim* prezydentem ministrów. — Wieczór znajdowali się obaj ministrowie na zabawie u posła pruskiego hrabi *Galen*. Dzisiaj bardzo wcześnie przyjmował pan v. *Manteuffel* obecnych pełnomocników kongresowych, a następnie miał znowu długą konferencyę z księciem *Schwarzenberg*. Dobrze z rzeczą obznajomieni upewniają, że konferencye te przyczynią się do rychłego ukończenia zaczętych negocyacyi, a przynajmniéj co do najwyższéj *zwierzchności związkowéj*; na każdy jednak wypadek spodziewać się można wkrótce plenarnego posiedzenia pełnomocników kongresowych. Dzisiaj wydaje poseł austryacki ucztę. *(Ref.)*

(Korpus armii związkowéj ma być wystawiony na granicy szwajcarskiéj.)

Sztutgarda. Niektóre dzienniki wirtembergskie jako też i bawarskie donoszą za rzecz pewną, że wystawiony będzie na granicy szwajcarskiéj korpus armii związkowéj. *(Austr.)*

(Dotychczasowa polityka rządu hanowerskiego.)

O dotychczasowéj polityce hanowerskiego rządu wyraża się urzędowa *Gazeta Hanowerska* jak następuje: „Rząd teraźniejszy uznał słusznie sejm rzeszy w Frankfurcie uprawnionym organem całego niemieckiego związku, który jest nierozwiązalny, i w którym średnie i pomniejsze niemieckie państwa powinny szukać najznaczniejszéj, jeżeli nie wyłącznéj rękojmi swéj trwałości i niepodległości. — Jest on zupełnie niewinny co do uchwał Frankfurtskiego sejmu z 21. września, 7. i 16. października z. r. On protestował przeciw wykonaniu uchwał zapadłych na dniu 21. września, albo powiedźmy raczéj remonstrował z niebezpieczeństwem wystawienia się tutaj albo tam na pośmiewisko. Wpływał na pojednawczą czynność związkowego zgromadzenia w kwestyi kurheskiéj, i jak najsilniéj zalecał związkowemu zgromadzeniu zająć się rewizyą konstytucyi związkowéj i wszystkiem tém, co może posłużyć do zjednania mu opinii publicznéj i zniszczenia téj nieufności, jaka na imieniu i na formach starego sejmu związkowego, na téj dzwigni niezmiennego i represyjnego systemu ciężyła. Rząd wzbraniał się wystawić wojsko dla wkroczenia do Kurhesyi inaczéj, jak tylko pod warunkami, których niewypełniono, i pod przypuszczeniami, które się nieziściły. Tylko dla utworzenia nowego kurheskiego rządu gotów był dać swoją pomoc, i to tylko taką, którąby się z ustawami związku pogodzić dała. Niezaniedbał oświadczyć w Frankfurcie, że związkowe uchwały z 28. czerwca 1832 liczy do wyjątkowych ustaw zniesionych związkową uchwałą z 2. kwietnia 1848, które się konstytucyi hanowerskiéj, równie jak konstytucyom i innych pojedyńczych krajów sprzeciwiają. Rząd starał się w Frankfurcie i w Wiédniu nadać wynikającym ztąd następnościom znaczenie. Złączył się z Austryą, o ile prawo i potrzeba tego wymagły. Ale nie bezwarunkowo poddał się woli Austryi, lecz owszem żądał od niéj, aby związkowe uchwały w kwestyi kurheskiéj przynajmniéj co do Hanoweru pozostawiła, i w inny sposób starała się tę zawiłość rozwiązać; następnie prosił ją usilnie, aby się ujęła za rewizyą konstytucyi związkowéj, a mianowicie aby przedsięwzięła kroki do zaprowadzenia związkowego trybunału i reprezentacyi stanowéj; daléj remonstrował u niéj bezpośrednio z niepewną nadzieją pomyślnego skutku, a jednak skutecznie przeciw użyciu hanowerskiego wojska w Kurhesyi; nakoniec również w przeciwieństwie z Austryą dał znaczenie tym względom, które Prusy dla swego położenia i interesów kraju na siebie przyjąć musiały. Rząd uczynił wszystko, co tylko mógł, aby ten kraj od niebezpieczeństwa zewnątrz, równie jak od wstrząśnień wewnątrz ochronić i w regularnym stanie zachować. Taka była od początku aż po dziś dzień jego polityka w kwestyi kurheskiéj, a rząd szedł w tym względzie razem z opinią publiczną, o ile się ta w widocznych przesądach nie gubiła.“

(Sprawy piérwszéj izby hanowerskiéj. — Dekoracye.)

Hanower. *Piérwsza izba* zaczęła swoje posiedzenia dyskusyą nad projektem ustawy tyczącéj się zrównania monety zagranicznéj wybitéj na stopę menniczą 14 talarów z monetą krajową; w drugiéj izbie wniesiono propozycyę wezwać rząd, aby dał autentyczne objaśnienie ustawy względem składu sądów przysięgłych. — Król posłał fligel-adjutanta hr. Platten-Hallermund do głównéj kwatery c. k. armii do Holsztynu z poleceniem, aby feldmarszał-lejtnantowi Legeditsch równie jak austr. arcyksięciu Leopoldowi doręczył insygnia wielkiego krzyża orderu Guelfów. Kilku innych oficerów tego korpusu austryackiego otrzyma także oznaki honorowe. *(Austrya.)*

(Sprawy szlezwig-holsztyńskie.)

Hamburg, 17. J. E. Fml. v. *Legeditsch* udał się dzisiaj wraz z swoim sztabem do *Altony*, gdzie główna kwaterę dowodzonego przezeń korpusu armii założono w domu p. radzcy etatowego, Koch. J. cesarzew. Mość, arcyksiąże *Leopold* odjechał wczoraj do Lubeki. *(H. Bl.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 16. lutego.)

Metal. austr. 5% — $74\frac{3}{4}$; $4\frac{1}{2}$% $65\frac{1}{8}$. Akcye bank. 1117. Sard. $34\frac{1}{8}$. Hyszpańskie 3% — $33\frac{3}{16}$. Polskie 500 L. — $81\frac{3}{4}$.

Prusy.

(Depesza telegraficzna.)

Berlin, 19. lutego. Pan *Rochow* ambasador pruski w Petersburgu zostanie tam nadal, i odjedzie tam za ośm tygodni.

Baron *Manteuffel* wyjechał dzisiaj zrana do Drezdna. Jutro odbędzic się tam posiedzenie plenarne. Powrót pana Manteuffel ma nastąpić najdalćj w piątek.

(Kurs giełdy berlińskiej z 18. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 5% — $106\frac{1}{2}$ L. Oblig. długu państwa $84\frac{3}{4}$. Akcye bank. $96\frac{1}{2}$ L. Polskie listy zastaw. 94. Polskie 500 L. — $81\frac{1}{2}$. L.; 300. L. — $145\frac{1}{4}$ L. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $7\frac{3}{4}$. Austr. banknoty $78\frac{7}{12}$.

Rosya.

(Zarząd dyecezyi Mohilewskiéj oddany biskupowi Ignacemu Hołowińskiemu.)

Petersburg, 23. stycznia (4. lutego). Z powodu zgonu prezesa kolegium Duchownego rzymsko-katolickiego, Metropolity Dmochowskiego, Najjaśniejszy Cesarz dnia 16. b. m. najwyżéj rozkazać raczył: objąć zarząd dyecezyi Mohilewskiéj i prezydować w pomienionem kolegium rzymsko-katolickiemu biskupowi Ignacemu Hołowińskiemu. *(Gaz. War.)*

Księstwa Naddunajskie.

(Jenerał Duhamel wyjeżdża do Petersburga. — Rozkaz książęcy do rady administracyjnéj.)

Z Bukaresztu donoszą z 11. lutego: Jenerał *Duhamel*, ces. ros. komisarz w księztwach naddunajskich przygotowuje się do bliskiego odjazdu. Zamierza wyruszyć ztąd prosto do Petersburga, bowiem misya jego skończona, a według urzędowych dzienników tureckich opuścić mają Bukareszt i księztwa naddunajskie znajdujące się potąd wojska rosyjskie w przeciągu 2 do 3 miesięcy. — Ogłoszono tutaj rozkaz książęcy do rady administracyjnéj względem regulacyi handlu i rękodzielnictwa, tudzież względem utworzenia komisyi, którаby zajęła się obradami nad przedsięwziąć się mającemi w téj mierze środkami, a mianowicie odpowiedniem przetworzeniem porządku cechowego i rękodzielnictwa. *(L. K. A.)*

Grecya.

(Sprawy parlamentu greckiego.)

Ateny, 8. lutego. Senat odrzucił większością 6 głosów projekt do ustawy tyczącéj się zapewnienia wdowie po ministrze Corfiotaki pensyi w kwocie 300 drachm rocznie. Ponieważ chodziło tu o sprawę osobistą, przeto głosowano potajemnie; inaczéj niebyłby pewnie wypadł podobny rezultat. — Pomiędzy rozmaitemi projektami do ustaw, które minister spraw wewnętrznych przedłożył izbie, jest najważniejszym projekt tyczący się budowli gościńców. — Dziennik *Courrier d'Athenes* podaje spis wszystkich, kosztem państwa dotychczas założonych gościńców. Podług projektu ministra mają być podzielone gościńce na trzy klasy: Gościńce narodowe, prowincyonalne i gminne. Piérwsze zakładane będą kosztem rządu, lecz radom prowincyonalnym przysłużać ma prawo do objawiania swego zdania o ich kierunku i składzie. Drugiemi zajmować się będą prowincye za przyzwoleniem rządu, a o ostatnich muszą decydować rady gminne pod dozorem prefektów. *(L. K. A.)*

Turcya.

(Rekruci bośniańscy.)

Belgrad. Temi dniami przechodziło tędy około 200 rekrutów. Mimoto, że prawie wszyscy są pochodzenia serbskiego, każą im uczyć się języka tureckiego. Inny znowu oddział bośniańskich rekrutów wypoczywał tutaj w przechodzie swym do Anatolii, i również znaglano ich do uczenia się mowy tureckiéj. Rzeczą wiadomą, że Bośnianie z trudnością tylko pojmują obce języki, a mianowicie czują oni do tureckiego wstręt nieprzezwyciężony.

Egypt.

(Sprawa Egyptu z wysoką Portą.)

Oester. Reichszeitung z 18. lutego pisze: Wiadomości, które nam przyniosła depesza telegraficzna z Alexandryi z dnia 6, lutego, nie otrzymały dotychczas w żadnym rodzaju potwierdzenia. Ostatnie poczty, które tutaj nadeszły z Konstantynopola i Alexandryi, nie donoszą o żadnéj okoliczności, po którejby się tak nagłych i nieprzyjaźnych kroków Porty przeciw Baszy Egyptu spodziewać należało. — Nadesłane tutaj listy z Konstantynopola pod d. 5. lutego od osób, które są w stanie uważać wszystkie wypadki, donoszą przeciwnie, że niektóre potoczne kwestye między Sułtanem i Abbas Baszą, znajdują się na drodze zagodzenia, a listy z Alexandryi z dnia 6., a zatem z daty, którą ma depesza telegraficzna, mówią o politycznych sprawach kraju, niewspominając bynajmniéj o tak ważnéj okoliczności, jaką jest uzbrojenie armii 40,000 ludzi. Być może, że uchwały w Konstantynopolu są wielką tajemnicą, a przeciwne środki w Kairo poczynione są z wielkim pośpiechem; ale przynajmniéj niepodobieństwem jest, aby tak ważne wypadki mogły ujść baczności tak dobrze zkąd inąd zawiadomionego korespondenta. Prawda, że między Portą a Egyptem panują, jakeśmy już donieśli, różniące się zdania względem niektórych nowych, mających się dopiéro zaprowadzić rozporządzeń.

Rząd turecki bowiem chce także na administracyę Egyptu rozciągnąć niektóre hatyszeryfem z Gülhane przyobiecane reformy w tamtejszym języku urzędowym *„tansimat"* zwanym. Basza zaś opiera się na gwarantowanych traktatem z roku 1840 prawach egypskiego rządu, i sprzeciwia się rozciągnięciu tych nowych zasad na Egypt. Negocyacye były dotychczas chwiewne, jednakże obie strony skłaniały się do rozsądnego pojednania, i niemożna było przewidywać ze strony Porty takich kroków, jakie podała depesza telegraficzna. — Uroszczenia te, jeżeliby się mimo wszelkiego spodziewania potwierdziły, równałyby się zewszechmiar zniszczeniu dotychczasowego stanowiska wice-króla.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Tarnopolskim.)

Tarnopol, 18. lutego. Według doniesień handlowych z Tarnopola, Zbaraża i Trembowli sprzedawano tamże na targach w piérwszych 14 dniach bieżącego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 16r.45k.—16r.30k.—16r.52k.; żyta 14r.22k.—12r.32k.—13r.40k. jęczmienia 8r.47k.—9r.—8r.15k.; owsa 4r.10k.—3r.30k.—5r.; hreczki 10r.37k.—7r.30k.—7r.30k.; kartofli 5r.—4r.—3r.30k. Cetnar siana kosztował 4r.—4r.—3r.30k.; wełny 237r.30k.—180r.—0; nasienia konicza w Tarnopolu 45r. Sąg drzewa twardego 29r.40k.—15r.—14r., miękkiego 20r.—12r.30k.—10r.30k. Za funt mięsa wołowego płacono 10k.—7k.—9k. i za garniec okowity 3r.35k.—2r. 55k.—4r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 24. lutego.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	48	5	51
Dukat cesarski	„ „	5	52	5	56
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	15	10	19
Rubel śr. rosyjski	„ „	2	—	2	1
Talar pruski	„ „	1	51	1	54
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	29	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	89	10	89	38

(Kurs wekslowy wiédeński z 21. lutego.)

Amsterdam 179 p. 2. m. Augsburg $129\frac{1}{4}$ l. uso. Frankfurt $128\frac{3}{4}$ l. 3. m. Genua $150\frac{1}{2}$ l. 2. m. Hamburg 190 l. 2. m. Liworno $124\frac{3}{4}$ p. 2. m. Londyn 12.39. l. 2. m. Marsylia $151\frac{3}{4}$ l. 2. m. Paryż $151\frac{3}{4}$ l. 2. m. Bukareszt 215. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. lutego.

Hr. Miączyński Maciej, z Pieniak. — PP. Kuczkowski Stanisław, z Trembowli. — Masłowski Izydor, z Nowosielca. — Nowacki Kazimierz, z Teysarowa. — Żukiewicz Konstanty, z Steniatyna. — Kawecki Wincenty, z Rakowic. — Piotrowski Franciszek, z Przędziela.

Dnia 23. lutego.

Hr. Kalinowski Władysław, z Bakowic. — Hr. Dembicki Eustachy, z Nienadowy. — Hr. Starzyński Adam, z Krzywczy. — Hr. Ożarowski Konstanty, z Strzemiłowcza. — PP. Bogdanowicz Maksymilian, z Przemywołek. — Bocheński Aloizy, z Ottyniowic. — Rosnowski Feliks, z Rzeszowa. — Gumowski Wiktor, z Bereznik.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. lutego.

Hr. Wodzicki Kazimiérz, do Brzeżan. — Hr. Stadnicki Leon, do Sambora — Baron Brückner Ksawery, do Wołoszczy. — PP. Piotrowski Józef, do Przemyśla. — Ośmiałowski Szymon, do Janczyna. — Zwolski Julian, do Bryńca zagórnego.

Dnia 23. lutego.

Hr. Karnicki Feliks, do Krakowa. — PP. Pawlikowski Klemens, do Szczerczyka. — Podlewski Alexander, do Dołhego. — Jaworski Apolinary, do Przemyśla. — Czerkawski Józef, do Meryszowa. — Szawłowski Ludwik, do Przewłoki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. i 23. lutego.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.			Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
	″	‴	⁗					
6 god. zr.	27	10	7	+ 1°	+ 1,5°	północny	pochm.	
2 god. pp.	27	10	7	+ 1,5°	0	zachodni	„	deszcz
10 g. w.	27	10	8	0		„	pochm.	śnieg
6 god. zr.	27	11	1	0		północny	„	
2 god. zr.	27	11	6	+ 2°	+ 2°	półn.-zachodni	„	śnieg
10 g. w.	28	0	0	— 1,5°	— 1,5°	—	„	

TEATR.

Dziś: kom. niem.: „**Der Rehbock.**"

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowéj.